

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część LXV. — Wydana i rozesłana dnia 8. sierpnia 1912.

Treść: (Nr 156—158.) 156. Obwieszczenie, dotyczące świadectw zawodowego oddziału dla robienia sukien utrzymywanej przez stowarzyszenie „Śolski Dom“ w Gorycyi żeńskiej szkoły przemysłowej dla robienia sukien, szycia bielizny i haftowania. — 157. Obwieszczenie, dotyczące wolnego od opłaty używania wódki do wyrabiania octu bez wliczania w kontyngent. — 158. Obwieszczenie, dotyczące koncesyjonowania normalnotorowej kolejki elektrycznej ze stacyi Nussdorf przy kolei kahlenberskiej w XIX. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej na wzniesienie Kahlenbergu.

156.

Obwieszczenie Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem robót publicznych z dnia 16. lipca 1912,

dotyczące świadectw zawodowego oddziału dla robienia sukien utrzymywanej przez stowarzyszenie „Śolski Dom“ w Gorycyi żeńskiej szkoły przemysłowej dla robienia sukien, szycia bielizny i haftowania.

Na podstawie § 14. d, ustęp 3. ustawy z dnia 5. lutego 1907, Dz. u. p. Nr. 26, względnie rozporządzenia Ministra handlu w porozumieniu z Ministrem wyznań i oświaty z dnia 26. lipca 1907, Dz. u. p. Nr. 180, przyjmuje się zawodowy oddział dla robienia sukien utrzymywanej przez stowarzyszenie „Śolski Dom“ w Gorycyi żeńskiej szkoły przemysłowej dla robienia sukien, szycia bielizny i haftowania, do spisu tych przemysłowców zakładów naukowych, których świadectwa zastępują, przy zgłaszaniu przez kobiety przemysłu krawieckiego ograniczonego do sukien damskich i dziecięcych, dowód prawidłowego ukończenia nauki.

Roessler wlr.

Trnka wlr.

157.

Obwieszczenie Ministerstwa skarbu z dnia 30. lipca 1912,

dotyczące wolnego od opłaty używania wódki do wyrabiania octu bez wliczania w kontyngent.

Po myśli § 4., ustęp ostatni ustawy z dnia 4. lipca 1912, Dz. u. p. Nr. 127, można do wyrabiania octu używać wódki bez żadnej opłaty także bez wliczania w kontyngent, jeżeli takie samo zarządzenie wydanem zostanie także w krajach świętej korony węgierskiej.

Warunek ten ziścił się ze skutkiem od dnia 1. września 1912, wobec czego wchodzi powyższe zarządzenie z tą chwilą w życie.

Zaleski wlr.

158.

Obwieszczenie Ministerstwa kolei żelaznych z dnia 5. sierpnia 1912,

dotyczące koncesyjonowania normalnotorowej kolejki elektrycznej ze stacyi Nussdorf przy kolei kahlenberskiej w XIX. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej na wzniesienie Kahlenbergu.

C. k. Ministerstwo kolei żelaznych udzieliło na zasadzie i w myśl postanowień ustawy o kolejach

niższego rządu z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, w porozumieniu z interesowanymi c. k. Ministerstwami i c. i. k. Ministerstwem wojny Spółce akcyjnej „Towarzystwo kolei kahlenberskiej, systemu Rigi“ we Wiedniu koncesyę na budowę i utrzymywanie w ruchu elektrycznej normalnotorowej kolejki ze stacyi Nussdorf przy kolei kahlenberskiej w XIX. wiedeńskiej dzielnicy miejskiej na wzniesienie Kahlenbergu, którą należy objąć mającą się odpowiednio przebudować niekoncesyjonowaną dotychczas ani jako kolej lokalna ani jako kolejka zębata kolej żelazną poruszaną lokomotywami z Nussdorfu na wzniesienie Kahlenbergu, a to pod warunkami i zastrzeżeniami określonymi w dalszym ciągu i na wypadek, jeżeli odnośne komisjonalne zbadanie, mające się przeprowadzić według istniejących przepisów, wypadnie bez zarzutu.

Do wspomnianej kolei żelaznej poruszanej lokomotywami ma się stosować przy równoczesnem uchyleniu postanowień koncesyi z dnia 10. sierpnia 1872, Dz. u. p. Nr. 133, postanowienia tego obwieszczenia z tem zastrzeżeniem, że wspomniana kolej poruszana lokomotywami może być poruszana jak dotychczas siłą pary aż do chwili ukończenia przebudowy dla ruchu za pomocą elektryczności.

§ 1.

Co do koncesyjonowanej kolei żelaznej korzysta Spółka z ulg skarbowych, przewidzianych w artykułach VI. do XII. ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149.

Czas uwolnień, przewidzianych w artykule X. ustawy powyższej, oznacza się na lat 15.

§ 2.

Spółka ma obowiązek ukończenia budowy wspomnianej na wstępie kolei najpóźniej w przeciągu dwóch lat, licząc od dnia dzisiejszego, oddania gotowej kolei na użytek publiczny i utrzymywania jej w ruchu bez przerwy przez cały czas trwania koncesyi.

W razie niedotrzymania powyższego terminu ukończenia budowy gaśnie koncesya i nastaje przepadek na rzecz państwa po ruyśli § 14. niniejszego obwieszczenia.

§ 3.

Celem wybudowania koncesyjonowanej kolei nadaje się Spółce prawo wywłaszczania według postanowień odnośnych przepisów ustawowych.

§ 4.

O ile celem poprowadzenia koncesyjonowanej kolei ma się użyć dróg publicznych, powinna Spółka postarać się o zezwolenie u osób, obowiązanych do utrzymywania tychże, a względnie u tych władz lub organów, które w myśl obowiązujących ustaw są powołane do zezwolenia na używanie drogi.

§ 5.

Przy budowie koncesyjonowanej kolei i ruchu na niej stosować się winna Spółka do osnowy niniejszego dokumentu koncesyjnego, do technicznych warunków koncesyjnych, ustanowionych przez c. k. Ministerstwo kolei żelaznych, jakoteż do istniejących w tej mierze ustaw i rozporządzeń, w szczególności do ustawy o koncesyach na koleje żelazne z dnia 14. września 1854, Dz. u. p. Nr. 238, i do regulaminu ruchu na kolejach żelaznych z dnia 16. listopada 1851, Dz. u. p. Nr. 1 z roku 1852, o ile one w myśl postanowień rozdziału B ustawy z dnia 8. sierpnia 1910, Dz. u. p. Nr. 149, mają zastosowanie do kolejek, dalej do ustaw i rozporządzeń, któreby wydano w przyszłości, a wreszcie do zarządzeń c. k. Ministerstwa kolei żelaznych i innych powołanych władz.

§ 6.

Cyfra kapitału zakładowego, rzeczywistego jakoteż imiennego podlega zatwierdzeniu Rządu.

Gdyby po zużyciu zatwierdzonego kapitału zakładowego miano jeszcze wystawić jakie nowe budowle lub pomnożyć urządzenia ruchu, wówczas można doliczyć odnośne koszta do kapitału zakładowego, jeżeli Rząd zezwolił na wzniesienie projektowanych nowych budowli lub na pomnożenie urządzeń ruchu i jeżeli koszta te będą należycie wykazane.

Cały zatwierdzony kapitał zakładowy ma być umorzony w okresie koncesyjnym według planu amortyzacyi, zatwierdzonego przez Rząd.

§ 7.

Spółka jest obowiązana przyznawać prawo wolnej jazdy na kolei podoficerom i ordonansom, będącym każdorazem w służbie.

Bliższe warunki w tym względzie należy ułożyć w porozumieniu z właściwymi władzami wojskowymi.

Spółka jest obowiązana uwzględnić przy ob-
sadzaniu posad wysłużonych podoficerów wojska,
marynarki wojennej i obrony krajowej w myśl ustawy
z dnia 19. kwietnia 1872, Dz. u. p. Nr. 60.

§ 8.

Urzędnicy państwowi, funkcyonaryusze i słudzy,
którzy korzystają z kolei wskutek polecenia władz,
sprawujących nadzór nad zarządem i ruchem kolei,
albo w celu strzeżenia interesów państwa z tytułu
koncesyi lub z względów skarbowych i wykazują się
urzędowymi certyfikatami, wystawionymi przez c. k.
Ministerstwo kolei żelaznych dla ich legitymacyi,
muszą być przewożeni wraz z pakunkami podróż-
nymi bezpłatnie.

§ 9.

Spółka jest obowiązana przewozić pocztę,
oraz funkcyonaryuszy zarządu pocztowego i tele-
graficznego wszystkimi pociągami programowymi.

Za te jak również za inne świadczenia na cele
zakładu pocztowego może Spółka domagać się od-
powiedniego wynagrodzenia, które będzie ustalone
drogą układu.

Korespondencye, odnoszące się do zarządu
kolejki, a wymieniane między dyrekcją lub zawi-
adownstwem przedsiębiorstwa kolejki i jej pod-
władnymi organami albo przez organa te między
sobą, mogą być przewożone przez funkcyonaryuszy
zakładu kolejowego.

§ 10.

Spółka jest obowiązana postarać się o zabezpie-
czenie swych funkcyonaryuszy na wypadek nie-
zdolności do pracy i na starość, oraz o zaopatrzenie
ich rodzin i przystąpić w tym celu do kasy emery-
talnej związku austriackich kolei lokalnych, o ileby
nie utworzono dla koncesyonowanego przedsię-
biorstwa kolejowego własnej kasy emerytalnej,
zapewniającej członkom przynajmniej takie same
korzyści, względnie nakładającej na Spółkę przy-
najmniej takie same obowiązki, jak kasa wspomnia-
nego związku.

To zaopatrzenie należy tak przeprowadzić, by
Spółka miała obowiązek zgłaszać w zakładzie eme-
rytalnym związku austriackich kolei lokalnych,
względnie w własnej kasie emerytalnej stałych
funkcyonaryuszy z dniem nadania im stałej posady,
z innych zaś funkcyonaryuszy przynajmniej tych,
którzy pełnią służbę jako kierownicy wozów, kon-
duktorzy, strażnicy lub posługacze stacyjni, przy
odpowiedniem ich zatrudnieniu, najpóźniej po
ukończeniu trzech lat służby.

Statut kasy pensyjnej oraz wszelkie jego zmiany
podlegają zatwierdzeniu c. k. Ministerstwa kolei
żelaznych.

§ 11.

Spółka jest obowiązana dostarczać na żądanie
c. k. Ministerstwa kolei żelaznych w czasie właści-
wym wykazów statystycznych, potrzebnych do ze-
stawienia rocznej statystyki kolejowej.

§ 12.

Rząd zastrzega sobie prawo wykupienia kon-
cesyonowanej kolei w każdym czasie pod następu-
jącymi warunkami:

1. Celem oznaczenia ceny wykupna policzy
się czyste roczne dochody przedsiębiorstwa kolej-
owego w ciągu ostatnich zamkniętych lat siedmiu,
poprzedzających chwilę wykupna, strąci się z tego
czyste dochody najmniej pomyślniejszych dwóch lat,
poczem obliczy się średni dochód czysty pozos-
tałych lat pięciu.

2. Gdyby wykupno nastąpić miało przed upły-
wem unormowanego w § 1. czasowego uwolnienia
od podatku, w takim razie obliczony w ten sposób
średni dochód czysty owych lat pięciu przedstawia
w ciągu pozostałego okresu wolności od podatku rentę
wykupna, która ma być wypłacana bez ściągnięcia po-
datku. Za czas po upływie wolności podatkowej ozna-
cza się zarazem rentę wykupna w ten sposób, że od
dochodów, podług których oblicza się sumę średnią,
policzy się podatek wraz z dodatkami według stopy
procentowej odnośnych lat i potrąci go z docho-
dów. Do pozostałej reszty doliczy się ze względu na
to, że stosownie do § 131., lit. a) ustawy z dnia
25. października 1896, Dz. u. p. Nr. 220, opłacać
się ma na przyszłość od renty wykupna podatek
dziesięcioprocentowy, dodatek w wysokości jednej
dziewiątej tego czystego dochodu.

3. Gdyby zaś wykupno nastąpić miało po upły-
wie ustanowionego w § 1. czasowego uwolnienia
od podatków, wówczas uważać się będzie przy
obliczaniu czystych dochodów rocznych podatki i do-
datki do podatków, ciężące na wykupnem przed-
siębiorstwie kolejowem, oraz wszelkie inne opłaty
publiczne za wydatki ruchu.

Jeżeli obowiązek płacenia podatku istniał nie
przez wszystkie lata, podług których oblicza się
sumę średnią, w takim razie należy także co do
lat wolnych od podatku obliczyć podatek wraz z do-
datkami według stopy procentowej odnośnych lat
i potrącić go z przychodów.

Ze względu jednak na to, że stosownie do
§ 131., lit. a) ustawy z dnia 25. października 1896,

Dz. u. p. Nr. 220, opłacać się ma od renty wykupna podatek dziesięcioprocentowy, należy doliczyć do przeciętnych czystych dochodów, w taki sposób obliczonych, dodatek, wynoszący jedną dziewiątą tych czystych dochodów.

4. Przeciętny dochód czysty, obliczony w myśl powyższych postanowień, należy płacić Spółce jako wynagrodzenie za wykupioną kolej przez pozostały czas trwania koncesyi w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku.

5. Gdyby jednak kolej miała być wykupiona przed upływem siódmego roku obrotowego lub gdyby średni dochód czysty, obliczony w myśl powyższych postanowień ustępów 1. do 3., bez uwzględnienia dodatku, przewidzianego w ustępach 2. i 3., nie dawał przynajmniej takiej sumy rocznej, któraby się równała racie rocznej, potrzebnej na oprocentowanie po cztery od sta zatwierdzonych przez Rząd policzalnych kosztów zakładowych i umorzenie ich w ciągu okresu koncesyjnego, w takim razie wynagrodzenie, które państwo ma zapłacić za wykupioną kolej, będzie polegało na tem, że państwo płacić będzie wymienione wyżej kwoty roczne w ratach półrocznych, płatnych z dołu dnia 30. czerwca i dnia 31. grudnia każdego roku, i zwracać Spółce podatek rentowy, przypadający od tej renty wykupna.

6. Państwu zastrzega się prawo objęcia w każdym czasie zamiast Spółki do spłacenia z własnych funduszków pożyczek, zaciągniętych celem zapewnienia pieniędzy na koncesyjonowaną kolej, w kwocie, wiszącej jeszcze jako nieumorzona w chwili wykupna według zatwierdzonego planu umorzenia; w tym wypadku należy zmniejszyć przypadającą do zapłaty rentę wykupna o zapotrzebowanie na oprocentowanie i umorzenie wspomnianego kapitału pożyczkowego oraz w danym razie o odpowiadającą zapotrzebowaniu temu kwotę dodatku, który w myśl postanowień ustępów 2. i 3. ma być doliczony do dochodu przeciętnego.

7. Państwo zastrzega sobie dalej prawo zapłacenia w każdym czasie zamiast niepłatnych jeszcze rent, należnych Spółce w myśl postanowień punktów powyższych, kapitału, równającego się zdyskontowanej według stopy po cztery od sta na rok, licząc odsetki od odsetek, wartości kapitałowej tych rent, po strąceniu, jak się samo przez się rozumie, dodatku, któryby w myśl postanowień ustępów 2. i 3. mieścił się w tych rentach.

Gdyby państwo postanowiło w taki sposób spłacić kapitał, wolno mu będzie użyć do tego, podług

własnego wyboru, gotówki lub obligacyi długu państwa. Obligacye długu państwa liczone będą w takim razie po kursie, jaki wyniknie jako kurs średni z porównania kursów pieniężnych obligacyi długu państwa tego samego rodzaju, notowanych urzędownie na giełdzie wiedeńskiej w ciągu półroczna bezpośrednio poprzedzającego.

8. Przez wykupienie kolei i od dnia tego wykupienia przechodzi na państwo za wypłatą wynagrodzenia, oznaczonego pod l. 1. do 7., bez dalszej odpłaty własność koncesyjonowanej niniejszem kolei, wolna od ciężarów, a względnie obciążona tylko za legającymi jeszcze resztami pożyczek, zaciągniętych za zezwoleniem Rządu, tudzież jej używanie, a to z wszystkimi do niej należącymi ruchomościami i nieruchomościami, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów, zapasy kasowe i przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwy obrotowe i kapitałowe, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby tych ostatnich nie użyto już stosownie do ich przeznaczenia za zezwoleniem Rządu.

9. Postanowienie Rządu, dotyczące się wykonania państwowego prawa wykupna, które nastąpić może zawsze tylko z początkiem roku kalendarzowego, oznajmione będzie przedsiębiorstwu kolejowemu w formie deklaracyi najpóźniej do dnia 31. października bezpośrednio poprzedzającego roku.

Deklaracya ta będzie określać następujące szczegóły:

- a) termin, od którego wykupienie zaczyna się;
- b) przedsiębiorstwo kolejowe, będące przedmiotem wykupna, i inne przedmioty majątkowe, które bądź jako przynależność przedsiębiorstwa kolejowego, bądź jako zaspokojenie pretensyi państwa, bądź z jakichkolwiek innych tytułów prawnych przejść mają również na państwo;
- c) wysokość ceny wykupna (l. 1. do 7.), którą państwo zapłacić ma przedsiębiorstwu kolejowemu, a którą ewentualnie obliczy się tymczasowo z zastrzeżeniem późniejszego sprostowania, przy równoczesnem podaniu terminu i miejsca płatności.

10. Rząd zastrzega sobie prawo ustanowienia jednocześnie z doręczeniem deklaracyi, dotyczącej się wykupna, osobnego komisarza, który ma czuwać nad tem, aby począwszy od tej chwili nie zmieniono stanu majątku na szkodę państwa.

Od chwili deklaracyi, dotyczącej się wykupienia, wymaga wszelka sprzedaż lub obciążenie wymie-

ionych tam nieruchomości przedmiotów majątkowych pozwolenia tego komisarza.

To samo odnosi się do przyjmowania wszelkich nowych zobowiązań, które przekraczają zakres zwyczajnego toku interesów albo powodują trwałe obciążenie.

11. Spółka jest obowiązana postarać się o to, aby Rząd mógł w dniu, wyznaczonym na wykupienie, objąć w fizyczne posiadanie wszystkie przedmioty majątkowe, wymienione w deklaracji wykupna.

Gdyby Spółka nie uczyniła zadość temu zobowiązaniu, będzie Rząd miał prawo nawet bez jej zezwolenia i bez interwencji sądowej objąć wymienione przedmioty majątkowe w fizyczne posiadanie.

Począwszy od chwili wykupienia, odbywać się będzie ruch na wykupionej kolei na rachunek państwa; od tej chwili przypadają więc wszystkie dochody z ruchu na korzyść państwa, na koszt jego zaś idą wszystkie wydatki, połączone z ruchem.

Czyste dochody, jakie wynikną z obrachunku po chwilę wykupienia, pozostaną własnością przedsiębiorstwa kolejowego, które natomiast odpowiadać ma samo za wszelkie należitości obrachunkowe i za wszelkie inne długi, pochodzące z budowy i ruchu kolei aż do chwili powyższej.

12. Rząd zastrzega sobie prawo zahipotekowania na podstawie deklaracji wykupna (l. 9.) prawa własności państwa na wszystkich nieruchomościach przedmiotach majątkowych, przechodzących na państwo wskutek wykupienia.

Spółka jest obowiązana oddać Rządowi na jego żądanie do dyspozycji wszelkie dokumenty prawne, jakichby od niej w tym celu jeszcze wymagano.

§ 13.

Trwanie koncesyi łącznie z ochroną przeciw zakładaniu nowych kolei, wypowiedzianą w § 9., lit. b) ustawy o koncesyach na koleje żelazne, oznacza się, pomijając przypadek przewidziany w § 2., na czas aż do 9. sierpnia 1962 włącznie; po upływie tego czasu gaśnie koncesya.

Rząd może uznać koncesyę za zgasłą także przed upływem powyższego czasu, jeżeli zajdą warunki, wymienione w § 18.

§ 14.

Gdy koncesya zgaśnie i od dnia jej zgaśnięcia przechodzi na państwo bez wynagrodzenia wolna od ciężarów własność i używanie koncesyonowanej kolei i wszystkich ruchomych i nieruchomości przynależności, licząc tu także tabor wozowy, zapasy materiałów, zapasy kasowe i przedsiębiorstwa poboczne, jakoteż rezerwy obrotowe i kapitałowe, utworzone z kapitału zakładowego, o ileby nie użyto już tych ostatnich za zezwoleniem Rządu stosownie do ich przeznaczenia.

§ 15.

Zarówno w razie zgaśnięcia niniejszej koncesyi jak i w razie wykupienia kolei (§ 12.) zatrzymuje Spółka na własność fundusz rezerwowy, utworzony z własnych dochodów przedsiębiorstwa, i ewentualne aktywa obrachunkowe, tudzież te osobne zakłady i budynki, wzniesione lub nabyte z własnego majątku, do których zbudowania lub nabycia Rząd upoważnił Spółkę z tym wyraźnym dodatkiem, iż przedmioty te nie stanowią przynależności kolei.

§ 16.

Spółka nie ma prawa oddawać prowadzenia koncesyonowanej kolei żelaznej osobom trzecim, z wyjątkiem tego przypadku, jeżeli Rząd na to wyraźnie zezwoli.

§ 17.

Rząd ma prawo przekonywania się, czy budowę kolei i jej urządzenia ruchu wykonano w wszystkich częściach odpowiednio celowi i sumiennie, tudzież prawo zarządzenia, aby wadom, zachodzącym w tym względzie, zapobieżono, względnie, aby je usunięto.

Komisarz rządowy, ustanowiony przez Rząd, ma także prawo bywania na posiedzeniach rady zawiadowczej lub innej reprezentacji, sprawującej zarząd Spółki, jakoteż na walnych zgromadzeniach, ile razy uzna to za potrzebne, oraz prawo zawieszania wszelkich takich uchwał lub zarządzeń, które sprzeciwiałyby się ustawom, koncesyi lub statutowi Spółki, względnie były dla publicznego dobra szkodliwe; w tym przypadku winien jednak komisarz przedstawić sprawę natychmiast Ministerstwu kolei żelaznych do decyzji, która zapaść ma bezzwłocznie i mieć dla Spółki moc obowiązującą.

Koncesyonaryuszka obowiązana jest płacić Skarbowi państwa za określony tu nadzór nad przedsiębiorstwem kolejowem ze względu na połączone z nim czynności roczne wynagrodzenie ryczałtowe, którego wysokość oznaczy Rząd, uwzględniając rozmiar przedsiębiorstwa kolejki.

§ 18.

Rząd zastrzega sobie ponadto prawo wydania zarządzeń zapobiegawczych, odpowiadających usta-

wom, na wypadek, gdyby mimo poprzedniego ostrzeżenia, dopuszczono się ponownie naruszenia lub zaniedbania jednego z obowiązków, przepisanych dokumentem koncesyjnym, warunkami koncesyi lub ustawami, a według okoliczności prawo uznania koncesyi za zgasłą jeszcze przed upływem okresu koncesyjnego.

Forster wlr.